

Briefadvies

Wijzigingen samenstelling en opdracht van de CIW

Advies van de Minaraad, SERV en SALV over het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2005 betreffende de geografische indeling van watersystemen en de organisatie van het integraal waterbeleid in uitvoering van Titel I van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, wat betreft de samenstelling en de opdrachten van de CIW.

Datum van goedkeuring 11/09/2020

Datum goedkeuring SALV 4/09/2020

Datum goedkeuring SERV 14/09/2020

Volgnummer 20 | 013

Coördinator + e-mailadres Wim Van Gils, wim.van.gils@minaraad.be

Co-auteur + e-mailadres Annick Lamote, alamote@serv.be

Wouter Vanacker, wvanacker@serv.be

Minaraad

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 bus 15
1070 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevrouw Zuhal Demir
Vlaams minister van Justitie en
Handhaving, Omgeving, Energie en
Toerisme
Martelaarsplein 7
1000 BRUSSEL

Datum:
14 september 2020

Ons kenmerk:
02/L25/2020/

Uw bericht van:
3 augustus 2020

Uw kenmerk:
ZD/VD

Betreft: Vraag tot advies - BVR - AP96 - CIW 2.0

Mevrouw de minister,

De Minaraad en SERV ontvingen op 3 augustus 2020 de adviesvraag over het Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 september 2005 betreffende de geografische indeling van watersystemen en de organisatie van het integraal waterbeleid in uitvoering van Titel I van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, wat betreft de samenstelling en de opdrachten van de CIW. De SALV werd niet om advies verzocht, maar participeerde wel in de voorbereiding van het briefadvies en onderschrijft het mee.

Met dit besluit wordt de samenstelling van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid uitgebreid met verschillende leden en wordt aan de opdrachten van de CIW twee taken toegevoegd: de organisatie van de droogtecommissie en de coördinatie van het beleid over circulair water. In dit briefadvies geven de raden hun aanbevelingen terzake mee.

Droogtecommissie. De raden onderschrijven de analyse dat het ingrijpen bij waterschaarste momenteel “diffuus geregeld” is. De raden steunden eerder al de verdere uitbouw van de werking van de droogtecommissie binnen de CIW en steunen dan ook de voorliggende formele uitbreiding van het takenpakket van de CIW met de organisatie van de droogtecommissie.

Circulair water. De raden steunen het voorstel om ook het “coördineren van het beleid over circulair water” toe te voegen aan de opdrachten van de CIW. Dit voorstel is in lijn met de aankondiging dat er binnen de structuur “Vlaanderen Circulair” een specifieke werkagenda rond de waterkringloop wordt opgezet waarbij de CIW, alsook de klankbordgroep van Vlakwa, zullen functioneren als overlegforum met de relevante stakeholders voor afstemming rond circulair watergebruik¹. De raden vragen om te verduidelijken hoe de samenwerking met de klankbordgroep van VLAKWA in deze zal opgezet worden. De Minaraad en de SERV publiceerden recent nog aanbevelingen om de potentie die in de circulaire aanpak schuilt, ook daadwerkelijk te realiseren². De raden menen tenslotte dat deze opdracht impliceert dat de inhoudelijke

¹ MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING Betreft: een transversale werking voor de circulaire economie van Vlaanderen

² Zie bv. de [aanbevelingen van de Minaraad voor het strategisch watervoorraadbeheer](#) en het [SERV advies over waterschaarste en droogte](#)

betrokkenheid van OVAM binnen de CIW verbreed dient te worden: momenteel is er een focus op waterbodembeheer, die aangevuld dient te worden met de relevante elementen uit de circulaire economie.

Beter betrekken van actoren door uitbreiding van de CIW. De raden steunen de ambitie om een aantal actoren beter te betrekken bij het waterbeleid. Een vertegenwoordiging binnen de CIW kan een stap zijn om de uitvoerende niveaus op een betere manier te betrekken bij de voorbereiding van de plannen, zoals de raden aanbevolen hebben³. De opname van actoren in de CIW zou ook kunnen leiden tot een verbeterde afstemming en een hoger engagement op Vlaams niveau. Toch delen de raden de bezorgdheid van de Inspectie van Financiën, daar waar die de vraag stelt of een commissie van die omvang voldoende snel en slagkrachtig kan optreden om het beleid daadkrachtig te ondersteunen. De raden dringen dan ook aan op een evaluatie (zie verder).

Extra vertegenwoordiging VMM. De raden volgen de gemaakte redenering om voor VMM een extra vertegenwoordiger aan te duiden. Ze menen dat een onafhankelijk optredende voorzitter immers een belangrijke meerwaarde kan betekenen.

Inhoudelijke betrokkenheid VLM en OVAM. De raden menen dat inhoudelijke betrokkenheid van de VLM niet beperkt is tot het mestbeleid⁴, maar ook de gebiedsgerichte werking dient te omvatten, die bijdraagt aan verschillende doelstellingen van het integraal waterbeleid, waaronder het mee realiseren van de groenblauwe dooradering. Zoals eerder aangehaald menen de raden dat de bestaande vertegenwoordiging van OVAM in de CIW verbreed zal moeten worden in het licht van de taakstelling inzake circulair water.

Verbeter van de werking van de CIW. Veel meer dan van de uitbreiding, verwachten de raden resultaat van de vernieuwing van de CIW werking, die wordt toegelicht in de nota van de Vlaamse Regering. Deze voorstellen willen een meer projectgerichte werking realiseren en een versterking bekomen van de samenwerking en het overleg met de stakeholders. De raden vragen dan ook om hier voldoende snelheid mee te maken en om het maatschappelijk middenveld hierbij volwaardig te betrekken. De raden benadrukken het belang van een verbeterde samenwerking met de stakeholders, zowel op het niveau van de CIW als in de gebiedsgerichte werking. Ze herinneren aan de aanbevelingen die ze gedaan hebben naar aanleiding van de ontwerp waterbeleidsnota aangaande participatie en de versterking van de gebiedsgerichte werking⁵. De raden werken momenteel samen met de CIW aan de concretisering van de verbeterde samenwerking en zullen zich inzetten om dit proces succesvol af te ronden voor het einde van 2020. De raden wijzen er ook op dat in het regeerakkoord de rationalisering van het landschap van de onbevaarbare waterlopen binnen hydrografisch logische gehelen wordt aangekondigd. De raden menen dat deze rationalisering aangegrepen kan worden om een belangrijke stap voorwaarts te zetten om de complexiteit van de werking van de CIW te verminderen.

Verbeter de link tussen planning, financiering en uitvoering. De raden herinneren verder aan de aanbeveling om de link te versterken tussen planning, financiering en uitvoering, door op grondig afgewogen wijze de cruciale delen van de stroomgebiedbeheerplannen bindend te verklaren, zodat er een sturing vanuit kan gaan⁶. In die context kan de mate waarin onderdelen van de

³ [Gemeenschappelijk advies over de derde waterbeleidsnota](#) (2019-009), § 104

⁴ De motivatie zoals beschreven in de Nota aan de Vlaamse regering bij dit besluit. Toelichting bij artikel 2.

⁵ [Gemeenschappelijk advies over de derde waterbeleidsnota](#) (2019-009), §1-8; en §94 tot en met 104.

⁶ [Gemeenschappelijk advies over de derde waterbeleidsnota](#) (2019-009) , § 104

derde stroomgebiedbeheerplannen effectief ook bindend worden verklaard, aanzien worden als een indicatie van het succes van de werking.

Verbeter de gebiedsgerichte werking. De aanpassing van de werking van de CIW zal in eerste lijn zichtbaar zijn op het Vlaamse beleidsniveau. De raden vragen daarom ook bijzondere aandacht voor de versterking en verbetering van de gebiedsgerichte realisatie van de beleidsdoelen, en voor de gebiedsgerichte selectie van kosteneffectieve acties en maatregelen, zoals aangekondigd in de waterbeleidsnota. De raden herhalen hun steun voor deze aanpak en herinneren aan hun eerder geformuleerde aandachtspunten inzake betrokkenheid, een aangepaste *governance* met meer ruimte voor *bottom up* beleid, het creëren van tussenruimtes, efficiëntie door integratie en coördinatie, neutraliteit, slagkracht in mensen en middelen en tenslotte de financiering⁷.

Evaluatie. De raden vragen om een bepaling toe te voegen waardoor de aangekondigde verbeteringen aan de structuur en werking ook daadwerkelijk geëvalueerd worden. De raden suggereren om deze evaluatie te starten eind 2022, op het moment dat het nieuwe stroomgebiedbeheerplan een jaar van kracht is.

Met vriendelijke groeten,

Walter Roggeman

Voorzitter Minaraad

Hendrik Vandamme

Voorzitter SALV

Danny Van Assche

Voorzitter SERV

⁷ [Gemeenschappelijk advies over de derde waterbeleidsnota](#) (2019-009), § 94-99 en 119-122.